

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Egyensúly

Léptékváltás a beruházási piacon. Most már nem a farka csóválja a kutyát, hanem a kutya a farkát. Kezd helyreállni az a természetes állapot, amikor nem a megrendelő fut az építőipar után, hanem a vállalatok keresik megélhetésüket. A múlt hónapban tartott zárszámadó közgyűlésen, amikor gratuláltam a Szegedi Építőipari Szövetkezet elnökének a tavalyi 41 millió forintos nyereséghez, érdekes módon az egyértelmű boldog öröm kifejezése helyett inkább aggodalmat fedeztem fel arcán. Sőt, hajjak között mondta, nagyon nehéz lesz az idei esztendő. A szövetkezetiek is keresik a felfevő piacot olyannyira, hogy a lakóház-felújítás, karbantartás, építés mellett a szegedi járásban vállalják a gázvezetékek lefektetését. Ha ez a néhány száz millió forintot termelő kisvállalat is komolyan megérzi az élet új kihívását, a versenyszellem igazi megjelenését, akkor mit csinál, tehet egy olyan nagy cég, amelynek milliárdot érő eszközeire kell megrendelőt találni, vagy éppen felkutatni. Nagyon frappánsnak érzem a DÉLÉP vezérigazgatójának megjegyzését, aki erre a mai helyzetre a következő formulát alkalmazza, illetve dolgozta ki vállalatának stratégiáját: „Nem tehetünk mást, mint különböző színű mezekben lépni a pályára, mert csak így tudunk labdába rúgni, a játéktéren megjeleni”. A focihasonlatot folytatva ehhez csak annyit tennék hozzá: hiszem, hogy ma már Magyarországon minden építőipari szervezet rákényszerül a versenyre. És ez azt jelenti, mindenkinek mindenféle dologgal kell foglalkoznia. Ki gondolná például, hogy az olyan nagy vállalat, mint a DÉLÉP, családi ház alapozását, betonozását is vállalja.

Néhány évvel ezelőtt egy hasonló témájú írásban azon keseregtem, meddig tart még a kivitelezők egyoldalú monopóliuma. Mert csak ő az úr a piacon, és az építető „bocsánat, hogy élek” gondolatlanul kénytelen tudomásul venni, nem most, hanem csak később kerül rá a sor. Akkor sok szakember azt jóslta, hogy a kereslet és a kínálat olója 1981-ben csukódik össze. Nos, az a bizonyos két acélszár napjainkban közelített egymáshoz, és a beruházási piacon többé-kevésbé kialakult az egyensúlynak nevezhető állapot. Naiv dolog lenne azt hinni, tökéletes, konfliktusmentes helyzet áll elő ezen a terepen, ugyanis az élet mindig újabb és újabb igényeket szül, és a vállalatok csak késéssel tudnak válaszolni. Am hogy a többé-kevésbé ideális szituáció létrejöhett, az nemcsak az építőipar technikai, műszaki fejlődésének, szervezetsége javulásának, hanem a megváltozott beruházási politikának is köszönhető.

Pontosabban fogalmazva az történt, amire a pénzügyek alakulásából számítani lehetett: gazdaságunk, egyensúlyra törekedve, kénytelen csökkenteni a beruházásokra fordítható összegeket. Így a helyi tanácsok kevesebb állami lakást, intézményt építtettek. Tanácsúlésekről szóló tudósításainkban beszámoltunk arról, hogy hány millióval lett soványabb a város erszénye a VI. ötéves terv eredeti várakozásaihoz képest. Ilyen feltételek között a kivitelezők szusszanhatnak egy kicsit, illetve az új helyzetre ekképp válaszolnak.

A kisebb vállalatok nagyobb erővel vesznek részt a lakóház-felújításban, és Szeged öreg épületeinek gyors újraéltetése miatt érzett örömről valamennyiünk szívét megdobogtatja a belvárosi üres telkek beépítésére a CSOMIEP meghonosította az alagútzásaló technológiát, és kidolgozta a földmérés lakóház-felújítás új módszerét, a DÉLÉP pedig berendezkedett a monolitbeton építkezésre. Csongrád megye legnagyobb kivitelezőjének az a gondja, hogy a házgyár termékeit biztosan eladja, ezért belekezdett a családiház-építésbe, illetve a panel üggyel csomagolja, hogy a „hagyományos áru” kelendőbb legyen. Ma már a házgyár képes előállítani szállódákat és olyan nagy feszítávú elemeket, amelyekkel variálható létesítmények készülhetnek. A hazai piacon jellemző versenyben a szegediek úgy állják a sarat, hogy fővállalkozóként az első kapavágástól, a beruházás előkészítésétől kezdve a kulcsátadásig mindent maguk csinálnak. Januártól megkapták az önálló exportjogot, és így az arab országokban is bekapcsolódhatnak a lakásépítésbe. Akci havonta kopogtat a szegedi lakáshivatal aitaian, otthonra várva bizonyosan morfondírozik azon, miért megy a DÉLÉP Békésbe, Budapestre, Algériába... — amikor itt a Tisza partján is lenne munkáuk. Ezt a többször feldobott kérdést továbbítottam a vállalat vezetőinek és kiderült, hogy a teljes házgyári kapacitásukat helyben már nem tudják lekötöni, viszont népgazdasági érdek, hogy a milliárdos eszközöket kihasználják és ezért mennek „idegen tájakra”. Am nem a munkaerőt utaztatják, hanem a paneleket teszik vagonokba és helyben toborozzák a munkásokat. Az idei 3,7 milliárdos termelésükből csak 3 millió forintos helyi megrendelésnek nem tudnak eleget tenni pusztán azért, mert nem vág a profilitukba.

Írásom elején megjegyeztem, hogy az egyensúlyi állapot a beruházási piacon paradicsomi soha nem lesz a dolgozók természeténél fogva. Egy-két bárányfelhő mindig árnyékot vet az építetőkre. Most, tavasszal az otthonteremtők azért emelik karjukat az ég felé: add u ram azt a megbízható kisvállalatot, szervezetet vagy vállalkozót, aki téglaiból, habarcsból megbízhatóan, időben felhúzza az egy-két szintes társas-, családi házakat.

HALÁSZ MIKLÓS

Kommunista műszakok szombaton

Tizenkétezeren a városért

Szeretni sokféleképpen lehet egy várost. Ugyis, hogy teszünk is érte, hogy szebb, lakhatóbb, kényelmesebb legyen, hogy jól szolgáljon bennünket. Ezért is dolgoztak tegnap, szombaton szabad idejüket áldozva közel negyven munkahelyen mintegy tizenkétezeren Szegeden — kommunista műszakban. Azért, hogy az erre a műszakra járó munkabér felét a leendő, szegedi műjépgálya építésére ajánlják föl, a másik felét pedig a vállalat, szövetkezet szociálpolitikai alapjainak növelésére fordítsák. E munka jelentőségét hadd illusztrálja egy többször is idézett adat: tavaly a szegediek közel 77 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá városuk szépítéséhez, gazdagításához.

Készül az árok az elektromos és vízvezetéknek, a Városgazdálkodási Vállalat új telephelyén

Park, téglá, árok

Közel 900 ember dolgozott a Szegedi Városgazdálkodási Vállalatnál a tegnapi kommunista szombaton. Hogy hol? A vállalat szeretőgázó tevékenysége miatt nehéz lenne valamennyi helyszínt felsorolni. A többség, 600 ember, a munkakörében szokásos tevékenységet végezte, vagyis úgy dolgozott, mintha hétköznap lett volna. Ki-ki folytatta, amit előző napon abbahagyott. Kivéve a nem fizikai állományba tartozókat, meg a távhőszolgáltatási főosztály szabadnapos fűtő- és műszaki dolgozóit. Ők reggel 7 órától a vállalat leendő új forgalmi telepén, a Bajai úton serénykedtek. Szinte kivétel nélkül.

— Mindenki eljött, akire számítottunk — mondja Sisák Géza főmérnök. Széles kézmozdulattal mutatja: három „fronton” szükséges a munka, a 160 ember ennek megfelelően három csoportra oszlott.

A parkosítás előkészületeit a gyengébb nem vállalta, buzgón gereblyézik, egyengetik a talajt. Mi tagadás, szokatlanul kissé az íróasztalhoz szokott asszonyoknak a földmunka, de

sebaj, jól tesz egy kis mozgás a friss levegőn.

Horráth Sándorné könyvelő kimondottan örül, hogy ide „vezényelték”. Még arra az időre sem egyenesedik fel, míg beszélgetünk, gereblyéjének fogai minduntalan kövekbe ütköznek, az akadályokat oly lelkiismeretesen parancsolja félre, dobálja oldalra, egy halomba, mintas otthon takarítana. Ha odahaza marad, most éppen az lenne soron — mondja. — A mosást viszont — a szombati munkára való tekintettel — már pénteken elvégezte.

A tehergépjárművek fedett csarnokának vázszerkezete már kész, de oldal-falai hiányoznak. Nem sokáig, az építésükhöz szükséges nagyméretű téglák a napokban érkeztek a telephelyre. Szétrakásuk nem kimondottan női kezekre szabott munka, ám az asszonyok — legnépesebb csoportjuk a pénzügyi osztályról verbuválódott — jó hangulatban, dicséretes tempóban dolgoznak. Vastag, őriás kesztyűkben emelgetik a meglehetősen nehéz téglákat, közben beszélgetésre is jut idő. Legtöbb szó az ott-

hon maradt gyermekekről esik.

— A tévé szerencsére jól időzített — magyarázza az egyik anyuka —, a gyerekeket Húmor Herold szórakoztatja.

Huszkáné Tomalik Klára kisfia és kislánya viszont édesanyjuk mellett ügyeskedik, alig látszanak ki a téglahalmok közül. Sanyika megiehet, nem tudja majd olyan szépen elkészíteni az írásbeli leckét, mint mások, csöppnyi kezei bizonyára fáradtak lesznek, de ez egyszer talán elnézi neki a tanító néni.

Megtudtam még az aszszonyoktól, ki mit főzött korra reggel vagy előző este

szombatra ebédre, s hogyan ütemezték át a házimunkát.

A kétszer 150 méteres árok ásásán buzgólkodó férfiakból viszont édeskeveset sikerült kicsikarni. Tréfalakozva, egymást minduntalan ugratva csakányoztak, döngtették a földet, Mi tagadás — ennek ellenére szépen haladtak. Hogy nevük bekerüljön az újságba, ezért nemigen lelkesedtek. Sőt. Egyikük-másikuk felháborodást nimelve titkolták. Istén ments — mondták —, még csak az hiányzik, hogy megtudják az olvasók, ha akadozik a lakóházban, a távfűtés, név szerint kit kell emlegetni...

Export és jépgálya

A gumigyár előtti parkolóban alig lehet helyet találni. Tele van autóval. A kapuban, az udvaron hétköznap: nyüzsgés: megrakott teherautók jönnek-mennek, emberek futnak a dologuk után. Szombat van, kommunista műszak.

Szépe Róbert termelési főosztályvezető csak nehezen kerül elő: az üzemeket járja, végzi a dolgát, mint mások.

— Hogy hányan vagyunk? A termelésben 225-en, 53-an pedig a gyár környezetét rendezik, csinosítják.

A délelőtti és az éjszakai műszak dolgozott tegnap a gumigyárban. A termelőüzemek dolgozóit a gépekkel, az irodákban dolgozókat az udvaron. Hiába, ott is elkél a tavaszi nagytakarítás. Az pedig már régen bizonyított tény, hogy rendezett környezetben egészen másként dolgoznak az emberek mint rendetlenség közepette. Ezért külön is hasznos volt a tegnapi, rendkívüli műszak. Jutott idő és energia arra is, ami-re másként kevesebb gondot fordíthatnának.

— Nagyon jól jött ez a kommunista műszak a gyárnak — teszi még hozzá Szépe Róbert. — Jól jött, mert sok a megrendelésünk, mert pontosan kell szállítanunk exportra, igaz, nem állunk rosszul, de a biztonságos teljesítéshez, a határidők pontos betartásához sok segítséget ad ez a nap.

Sok segítséget ad, s ez nem közömbös sem a vál-

latnak sem a népgazdaságnak. Hiszen dollárral fizető piacokról van szó, mélyfűtő- és idöltömők, szállítóhevederek gyártásáról.

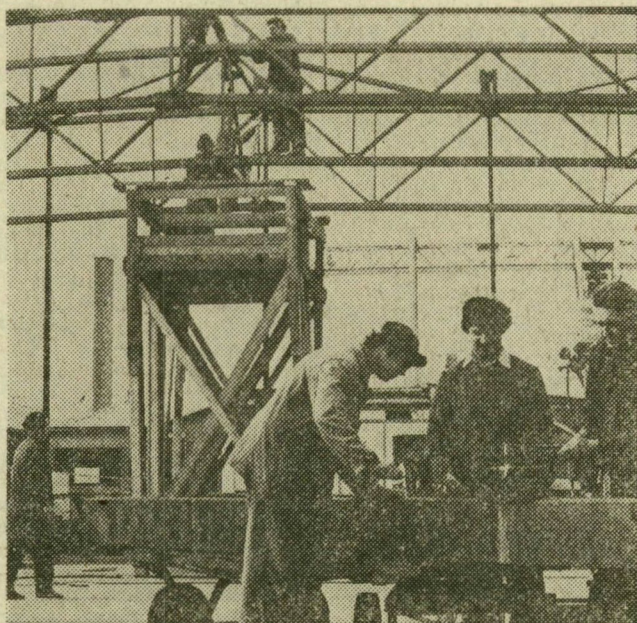
Nem mindenki dolgozott tegnap a gyárban. Nem, mert a délutáni műszak más megoldást választott. Ők lépéselőzetes munkarendben, több nap alatt dolgozzák le a napokban a kommunista műszak nyolc óráját. Ugyhogya a vállalat végül is egy teljes nap termelési értékét produkálja. S hogy ez mennyi? Táblák hirdetik egy-egy gép fölött az üzemben: ha ez a berendezés egy órát áll, a kieső termelési érték 150—170 ezer forint!

Természetesen a karbantartók is vállalták a kommunista műszakot. Ők a jövő heti üzemüket idején dolgoznak rá, hogy kifogástalan állapotban legyenek a berendezések.

Sokat segít ez a műszak azért is, mert munkabérének felét a leendő műjépgálya építésére szánják, másik felével pedig a gyár gazdálkodhat. A dolgozók. Ugyanis ebből szociálpolitikai alapjaikat bővítik. Üdülőtelfelújításra, üdültetésre költik valószínűleg a pénzt. Majd az szb dönt, mire és mennyit fordítanak belőle.

Csaki József fiatal ember, az Ifjú Gárda szocialista brigád vezetője. Aligha véletlen, hogy már négyszer is elnyerték a Vállalat Kiváló Brigádjaja címet. Most is itt vannak mind a heten.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Festettek, szereltek, takarítottak, építettek tegnap a Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet egész területén, az üzemcsarnokokban pedig a szokásos termelőmunkát végezték. Új üzemcsarnok is épül a gyár területén, felvételünk az ott dolgozók munkájáról készült